

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

PROPRIETATEA

„Reuniunii economice în Orăştie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Teribilele urmări ale unei creșteri rele.

Lumea din România, și și cetitorii de ziare de pe la noi, stau sub impresia unei dureroase știri sosite zilele acestea din București.

Un tânăr dintr'o familie înaltă, fiul generalului Candiano Popescu, care fusese adjutant al Regelui Carol, a fost în 24 Oct. n. judecat de tribunalul din București, la 10 ani temniță pentru-că, numai așa din „heț“, din o poftă proastă, a ucis cu pumnalul (cuțitul) pe o damă tânără, pe când aceasta cânta la pian!

Toată lumea a rămas uimită când tânărul a săvârșit firoasa crimă.

Tatăl-seu, bătrânul general stimat și prețuit de toată țara, a fost atât de teribil isbit de această rușine căzută pe familia sa, că s'a bolnăvit și în scurtă vreme a murit. Bătrâna lui soție, mama ucigașului, cu fiica sa și fii sei, sunt

tot cerniți la îmbrăcăminte și în suflet. Ei, familie așa de frunte, se știe că au un fiu și frate în temniță, ca criminal descreerat!

Pertractarea procesului, a scos la ivială pricina, care a împins și pe tânăr la nenorocul seu și pe familie în greaua sa durere de azi, și care pricină nu e alta, decât: *creșterea cea ușuratică, neîngrijită, din casa părintească!* Tatăl criminalului, generalul, era de părere, că se lași pe copil să crească în cea mai mare „libertate“, să facă numai ce crede el că-i bine să facă, și ce nu-i place, să nu facă. Prin aceasta să se facă din el „un fiu al libertății“, și deci, la timpul seu, un luptător pentru libertatea tuturor. Și amar s'a înșelat bunul părinte și s'a căit! Din fiul seu, lăsat în libertate, nu s'a ales un fiu al libertății, ci un fiu al robiei, al temniței, căci el neștiind folosi libertatea, s'a ars de flăcările ei, s'a făcut un ușuratic, un nebun, un criminal. Munca a urit-o, prostiile le-a îndrăgit, până în temniță s'a trezit. Ear' în fața judecății

a aruncat vina pentru ticăloasa stare în care a ajuns, asupra prea bunului seu părinte, *băgându-i de vină că nu l'a știut crește!* Intrebat cum a ajuns el până aici, în halul unde se vede, a răspuns:

— *Pentru-că n'am avut frică de părinți!*

Și a declarat mai departe, despre tatăl seu, eroul dela Grivița din războiul cu Turcii:

— *„Da, el a fost om foarte mare pentru Țară, poate pentru toți, dar pentru mine foarte mic. A știut să-și dresseze (învețe) câinii, dar' n'a știut să-și crească copiii!“*

Și criminalul, ușuraticul tânăr de 20 de ani, se vede a avea aci toată miștea serioasă, când așa vorbește! L'a învățat minte ticăloșia în care se vede aruncat, vede că rău a făcut, că prost a fost, și, poate nu fără dreptate, aruncă acum vina asupra părintelui seu, care atunci când era de lipsă să-l păzască, să-l îngrijască ca pe o altoaie tânără, l'a lăsat să crească în voia sêlbateci

FOIȚĂ

Natura moartă.

Copacul l'a tăiat țeranul
Și-apoi în foc l'a azvîrlit;
Iar' eu l'am plâns, precum ași plânge
Un frate, un amic iubit.

Era un ulm cu ramuri veștezi,
Bătrân de mult, un biet moșneag;
Doar preotul din sat, dintr'insul
Iși alesese un toiag.

Copacul însă 'n tinerețe
Fusese loc de întâlniri,
Și frunzele-i adăpostise
Atâtea tainice iubiri!

Și mulți unchieși cu plete albe,
Impovorați de grele munci,
Când îl zăresc și-aduc aminte
De vremurile lor de-atunci!

Copacul l'a tăiat țeranul
Și inimile nu mai sînt, —
Rămas-a numai câmpul singur
Pustiu... bătut de ploi și vînt...

Tr. Demetrescu.

„Clipe de răpauș“.

— Dare de seamă —

Sub titlul de mai sus a eșit la Brașov de sub tipar un volum de schițe și nuvelete, de *Sorcovă*, pseudonim sub care se ascunde un bărbat român din cei mai valoroși, un bun naționalist și un idealist din cei mai neînfrânți.

Un astfel de scriitor, nu poate face nici în scrierile sale altceva, decât o propagandă puternică pentru naționalism, pentru *idealism*, pentru *caracterul nobil în toate!* Iar fiindcă în zilele noastre, o, ce numeroși sunt cei-ce prin faptele lor, prin purtările și prin cuvintele lor, *pustiesc*, în loc să cultive, ori-

ce idealism, — vrednicul bărbat care ne dă volumul de față, și-a pus de gând a satirisa, a *sbiciui* mulțimea de lucruri rele, de porniri slabe, ce se ved în societatea noastră, în viața publică și privată. Și fiindu-i acesta scopul, și-a și ales drept pseudonim cu care să-și subscrie pișcătoarele schițe și foite, cuvîntul „*sorcovă*“, care însemnează *joardă, nuelușă*, cu care mamele își pișcă copiii când tac rău.

Nobil scop și-a ales autorul volumului și potrivit felul de moralizare: dînsul ia un lucru înainte, o slăbiciune a omului ori a societății, face o istorioară despre ea, o istorioară altfel veselă, cu figuri de oameni, dar prin care face absolut ridicoli pe toți cei căzuți în slăbiciunea aceea, îi face așa de mult de rîs, că fiecare cetitor cu suflet încă nestruciat de tot, la urmă rămâne cu gândul și simțământul, ca el să se ferască a ajunge în starea persoanelo

firi omenеști, și el, dus de ușurătatea nеpățitei minți și de soți rеi, un nemernic s'a format.

Cuvintele tristului erau rostite asupra părintelui seu, sе fie un memento pentru fiecare părinte, că ori-cât și-ar iubi copilul, sе nu lase toate în voia lui, căci sufletul lui tînеr are lipsă de sprigină, cum are frageda altoaie lipsă de spriginul unui părușel, ca sе nu o îndoiaie caprițiile timpului. Când va fi apoi destul de vîrtoasă sе va putea împotrivi acelor și ele nu o vor mai strica, dar' până e plăpândă, gingașă, sе-i porți grija, sе-i dai proptea. Libertatea e bună, dar' e și primejdioasă pentru cel necopt pentru libertate. Precum ea poate fericii pe cel vrednic de ea, așa poate neferici pe cel necopt pentru ea. Căci mai multe și mai lunoase sunt căile ducătoare la rеu, ca cele la bine, — de aceea, părinților, grijii de buna creștere a fiilor vostri, căci vai de sufletele părinților asupra cărora fiii aruncă ponosul, că: tata nu m'a știut crește, de aceea sunt nefericit. Eată un atare tată nobil, muri de dureri pentru un atare fiu al seu! Ear' singura cale înțeleaptă care va mântui pe fiu și va fericii și pe părinte, este: creșterea în frică de D-zeu și cu păzirea poruncilor lui, creșterea religioasă morală, singura din care es caractere nobile, stimulate, și folositoare societății peste tot. Un tînеr cu frica lui D-zeu nu lunecă așa ușor pe căile pezișe ale păcatului.

făcute de rîs în istorioara aceasta. Altădată ne arată câte un tip de om obraznic și fără D-zeu, care rupe și sparge tot în jur de sine pentru a ajunge el mai presus de alții! Schița te umple de scârbă față de nemernicul parvenit și îți revoltă sufletul contra lui, — prin ce firește te și îndreaptă a nu luneca pe același drum necinstit al aceluia!

Scurt: Cetind această carte, toate bunele simțăminte ce ai în suflet, și-le simți întărite, încurajate, nobilitate, și disprețul față de oamenii rеi, ticăloși, obraznici, și-l simți mărit, și te simți și mai gata a lupta în viață pentru triumful binelui, contra rеului și a obrazniciei!

Sе arătăm, pe scurt, despre ce e vorba în singuraticile bucăți:

În „Sърmanul Fekete Ioska“, prima bucată în volum, e arătat un Român căzut prin școală și miseria vieții, în o slujbuliță unguerească, unde se maghia-

Eată, în schițare, ce scriu foile despre pertractarea procesului nenorocitului fiu al generalului Candiano-Popescu:

Înainte curții cu jurații din București s'a început la 10 (23) Oct. judecarea procesului lui Alexandru Candianu-Popescu, care a ucis pe femeia Iulia Jarca, și al soșului lui, tînеrul Vladoianu.

Amândoi acești tînери erau elevi în liceu la un internat din București. Din numitul internat eșiau însе, când le plăcea, ziua și noaptea, și umblau după plăcerile lor, cari nu erau de loc niște plăceri nevinovate, ci plăceri oprite, nepotrivite pentru etatea lor, căci Candianu-Popescu abia era de 20 de ani, ear Vladoian încă nu era de 15.

Cu toate etatea tînără, Candianu-Popescu a trăit o viață întreagă de aventuri, care a pricinuit multe lacrimi mamei sale și multe supărări tatălui seu, generalul Candianu-Popescu, viteazul maior, care în ziua de 11 Sept. n. 1877 cu batalionul 2 de vênători a făcut minuni de eroism la Grivița!

La procesul care a durat 4 zile și s'a desfășurat un tablou de tot trist, interesant nu numai pentru criminaliști medici și sociologi, cât mai ales pentru părinți și pedagogi:

«De ce ai ajuns așa?» îl întrebă președintele pe Candianu.

„Pentru-că n'am avut frică de părinți. Tatăl meu a fost foarte mare

rizase, dar în marele rеsboiu din 1877 al Românilor cu Turcii, batjocurile foilor unguerești asupra Românilor, au trezit în el inima de Român, care se simția rănită prin acele batjocuri, și într'o zi, ne-mai putând suferi, el pleacă la România și întră în armata română, sе lupte pentru neam, de-acolo scrie o epistolă interesantă fostului seu jude Burza, — apoi se prăpăde pe-acolo. Judele Burza, azi pensionist în Brașov, în fiecare an în 30 August, ziua asaltului dela Grivița, merge cu familia la biserică și servește un parastas pentru sufletul Românului redeșteptat din moartea sa națională în care căzuse, și care în urmă a murit ca erou pentru gloria neamului din care se născuse! — E o istorioară duioasă și frumos scrisă. O pildă pentru noi sе pomenim memoria celor-ce pentru neam s'au jertfit sau se jertfesc.

În piesa: „Dintr'o carte din anul

1999“ se persiflează sfătoșeniile unor profesori slabi, cari se aventă și ei la scris de opuri literare, ba chiar de critică și istorie a literaturii, pe când ei înșiși sunt niște zăpăciți, cari află frumseți tocmai în cei mai slabi, mai comuni scriitori ai cutărui timp.

Din mica copilărie deprins cu libertatea cea mai mare, s'a și folosit de aceasta pentru a da drum tuturor patimilor rele, pe cari o creștere aspră și rațională știe sе le restringă între marginile sale.

Tînеrul Alexandru, deși foarte inteligent, n'a avut stare nici într'o școală. Avut-a și profesori acasă, trimisu-l-au și în străinătate, dusu-l-au și la școala militară, nicăiri n'a vrut sе stea la muncă serioasă. La etatea de 20 de ani abia avea 4 clase de gimnasiu.

Eată unele amănunte dela pertractarea însași:

La deschiderea ședinței președintele tribunalului întreabă pe Candianu:

Intrebare: La ce vîrstă ai început școala?

Răspuns: Cam la 5 sau 6 ani.

I. Acasă sau în particular?

R. Acasă și dedeam examen de particular.

I. Care erau petrecerile d-tale când erai copil?

R. Câinii, armele, vênătorile, excursiunile.

I. Când erai la Sinaia nu-ți făceai o plăcere a te juca cu praștia.

R. Da.

I. În ce scop dedeai cu praștia?

R. Pentru-ca sе mă perfecționez.

„Un signal de foc“ e o hazlie istorie de suferințe naționale și o lecție pentru universitari cari nu fac isprăvuri.

„Nița Sfredel“ e scârbosul tip al unui om din părinți sēraci, care prin intrigă, prin minciună, prin obrăznicie, se urcă în societate pe o treaptă nemeritată, disprețuindu-și apoi părinții și pe binefăcătorii sei. Schița e o aspră critică a tinerimii lipsite de ideal, alergătoare numai după bani și după putere. După-ce-l descrie bine pe dl Dr. Sfredel, și arată cum a ajuns mare și tare în orașul seu, și după-ce spune că:

«De iubit nu-l iubește nimeni, dar de emut se tem toți de el, grația lui e

emut se tem toți de el, grația lui e

emut se tem toți de el, grația lui e

emut se tem toți de el, grația lui e

emut se tem toți de el, grația lui e

emut se tem toți de el, grația lui e

I. Câinii, pisicile, îți plac?
 R. Pisticile nu.
 I. Ai omorît multe pisici în viața d-tale?
 R. 3—4 duzini. (Iilaritate).
 I. Clasele liceale unde le-ai făcut?
 R. La Lazar 2 clase.
 I. Ai fost în Germania?
 R. Da, la Iena.
 I. Pentru-ce nu te-ai reîntors în Germania, ca să urmezi studiile?
 R. Pentru-că era rău.
 I. Ce a făcut să ți-se schimbe acolo caracterul în rău?
 R. Alcoolul (beutura).
 I. Ce împrejurare te-a făcut să te exprimi, că vrei să omori pe guvernanta?
 R. Pentru-că era urită.
 I. De ce aveai necaz pe ea?
 R. Pentru-că cu o Englezoaică urită nu puteam învăța englezește.
 I. Ce te-a îndemnat să cerci să te împuști?
 R. Pentru-că tatăl meu nu mi-a dat bani să mă duc în Congo.
 I. Pentru-ce te-ai dus în Giurgiu?
 R. Pentru-că am primit o scrisoare dela o d-șoară din Galați, o scrisoare, care îmi tăia ori-ce speranță. (Povestește apoi cum s'a dus la Giurgiu și după-ce a consumat vre-o 20 de cafele, a hotărît să se împuște; arată perfect de bine toate scenele ce au urmat).
 I. Când ai fost în școala militară?
 R. În 1896.
 I. Ți plăcea cariera armelor?

R. Nici decum.
 I. Ce purtări ai avut în școală?
 R. Când a fost colonelul Cica, am fost bine, când a fost însă colonelul Alexandru, rău.
 I. Câte pedepse ai avut?
 R. Peste vre-o 200.
 I. Ce făceai de erai des pedepsit?
 R. Pentru-că fumam.
 I. Ce te-a determinat pe dumneata ca să ceri părinților să te duci în Atrica și ai părăsit școală militară?
 R. Eu intrasem la școală ca să ies (ilaritate) așa... de un gust al lui taică meu (povestește cum a determinat pe generalul Candiano să-i dea 2000 lei, cum a spus că se va împușca dacă nu-i va da și cum generalul a consimțit).
 I. Când ai plecat la Congo, de ce n'ai mers acolo, ci în altă parte?
 R. Pentru-că nu mi-au ajuns paralele.
 I. Înainte de a veni la București ai făcut și acolo ceva crime?
 R. Nu, am căutat totdeauna să mă apăr.
 I. Nu ai omorît pe nici un negru?
 R. Nu, deoarece-ce nu se omoară oamenii așa repede.
 I. Eu am cetit în cărțile dumitale și acolo se spune că ai omorît mulți negri.
 R. Dle președinte, să vă spun adevărat, erau minciuni.
 I. De ce spuneai minciuni?
 R. Pentru-că isprăvisem cu adevărul (ilaritate).

I. De ce n'ai stat la pension?
 R. Pentru-că nu eram liber. Eu am spus directorului, că poate să fie zidul și de 8 stângini, cu puțină nitroglicerină sare în sus.
 I. Cu cine te duceai la berărie?
 R. Cu subdirectorul, cu directorul și cu un elev Nicolau și unul Mandragiu.
 I. La ce sumă se ridica cea mai mare datorie?
 R. La 10 lei.
 I. De unde aveai bani?
 R. Jucam table.
 I. Apoi nu perdeai nici-odată?
 R. Dar' eu eram prost să joc cu cei cari știu? (ilaritate).
 Criminalul povestește apoi astfel împrejurările cum a ucis femeea:
 M'am îndreptat în aceea sară spre calea Victoriei, când în dreptul magazinului „Micadă“ întâlnesc pe Iulia Iarca, cu care m'am dus acasă la ea.
 Vlădoianu mă urmează. Ajuns acasă la Iulia, m'am urcat cu ea în casă, în timp ce Vlădoianu rămăsese în stradă.
 Odată în casă, Iarca începuse să cânte la clavier, care fiind desacordat, îmi întărita și mai mult pofta de a o ucide.
 Es din casă sub cuvânt, că am să pun o scrisoare la cutiă, și mă uit dacă se poate vedea în casă.
 Președ.: Și pe urmă ce ai mai făcut?
 Candiano: Reîntorcându-mă în casă, îmi luai firma hotărîre s'oucid.

căutată de mari și mici»... — autorul exclamă ironic la adresa tinerimii, care adesea prețuește și ea mai mult pe atari parveniți, decât pe adevărații bărbați de merit, astfel:

«Iubită tinerime română! urmează-i exemplul! Lasă focului săcăturii tale de ideale, și-ți înseamnă bine acest recept:

1. În viață nu știință ne trebuie, ci diplomă;

2. agonisirea unei diplome este deci scopul tău, care justifică toate mijloacele ce vei folosi pentru a o lua;

3. diploma îți dă «dreptul» de a stoarce bani din toate stâncile, spre care scop:

4. să te înarmezi cu toiagul magic al obrăzniciei, al cinismului și al anesteziei morale, căci:

5. banul are să-ți fie în viață Dom-

nul și D-zeul tău, afară de care alt D-zeu nu vei cunoaște!»

Teribilă, dar, durere, fidelă zugrăvire a unor tineri din zilele noastre, cari mai bine de-ar fi rămas oameni simpli în poporul din care s'au ridicat, că erau mai de folos neamului, decât așa «învățați», dar lipsiți de ori-ce ideal!

„Vodă Dospitu“ ăl cu năroziile, persiflează minunat simplitatea unui fel de public cercetător și el de serate și teatre.

„Un cățel și un bal“ ne arată pe puternicii cari pentru câte un lucru mic își răsbună colosal asupra celui slab, te alungă din toate școalele din țară, pentru-că ai omorât un cățel al unui ministru! — Apoi ridiculizează pe anumiți reporteri de ziare cari scriu despre ce nu se pricep, d. e. despre modă etc. folosind cuvintele tot pe dos, încât un pricepător trebuie să se ție de

burtă rizând de ce reporterul scrie foarte «serios».

«Din studiile despre prostie» și «Istoria unei contre», sunt schițe hazlii mai ușoare.

„Moravuri contemporane“ este eărăși un trist tablou al biruinței răului asupra binelui în societatea noastră pe multe locuri, istoria unei vieți pierdute. Un om de bine muncește, creează, ridică totul în jurul său, și când e sus, vin niște mișei și-l subminează, mișcă lumea contra lui, îl doboară și se urcă ei în virful grămezii pe care acela a întemeiat-o și a crescut-o.

Și așa mai departe. În piesele următoare persiflează luxul damelor, mania de mers «la băi» când ești sănătos, descrie măreția care a lipsit la adunarea dela Șimleu, etc.

În toate află câte o idee nobilă schițată în formă veselă, și numai una

Pe când ea cânta o compoziție favorită a ei: „Călugărul din vechiul schit“, eu dădui 3 lovituri de pumnal în aer, ear' a 4-a în spate. În urmă sării pe fereastră, dar' odată eșit în stradă, mă simții apucat de mâni.

Strigai să mă lase, arătând că sunt fiul generalului Candianu-Popescu, dar' înzadar, polițiștii, cum și cetățenii mă duseră la arest...

Al. Candianu-Popescu a fost osândit la *zece ani de temniță grea*, ear' complicele seu Vlădoianu care fusese atras de Candianu-Popescu, a fost achitat.

Medicii constataseră la Vlădoianu o natură histerică și boala psihică ce se numește „abulie“, adică lipsă de voință. Dr. Marinescu a reușit să-l hipnotizeze într'o singură ședință. Eată ce va fi fost motivul achitării lui.

Dela

»Reuniunea română de agricultură din com. Sibiiului«.

Comitetul central al »Reuniunii rom. agricole dela Sibiiu« adresează prin președintele său D. Comșa și secretarul V. Tordășian, rugare către toți membri Reuniunii, ca să binevoiască a-și plăti taxele de membri pe anul

două de le poți lua ca simple schițe-toițe de haz.

Ideile sunt frumoase, fondul deci neexceptionabil nobil, — ca artă de prelucrare însă, adesea simțim că sunt forțate, sau scenele, sau căutarea de întorsături cari se producă hazul. Condeiul dlui autor nu e încă destul de netezit în felul *acesta* de scriere, dar sperăm că va atinge cu timpul și în formă perfecțiunea pe care în fond o are.

O mică observație (mai mult glumă, sorcovenie, ca observație serioasă): Ochiul bunului Român Sorcovă, cum a scăpat din vedere, că pe cuverta naționalei sale cărți, ne dă tricolorul unguresc: literele roșii și verzi pe fond alb? Da de i-am dat prin această întrebare temă de o nouă sorcovenie în «Drapelul».

Schițele au apărut în «Drapelul» din Lugoj, care poate fi mândru de colaboratorul ce a scormonit prin apariția sa (căci altfel poate nici când nu scria aceste foiletoane).

Cartea se poate procura dela librăria din Brașov, și dela autor. Costă 2 cor. și porto.

Prier.

acesta, căci Reuniunea, care se susține aproape numai din taxele de membri, numai așa își poate împlini datorințele de ajutorare a membrilor săi. Cuitanțele pentru membri le-a depus la preturile din Sibiiu, Seliște, Mercurea, Sebeș, Nocrichiu, și membrii sunt rugați a le ridica de acolo.

A XII-a expoziție de vite de prăsilă, aranjată Dumineca trecută la 27 Octomvrie n. c. de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului«, în comuna *Ilimbav* (cercul Nocrich), a avut rezultat desevirșit din toate punctele de vedere! Comitetul central al reuniunii a fost reprezentat la această lucrare folositoare prin președintele său dl *Dem. Comșa*, prin secretarul *Victor Tordășian*, prin controlorul *Emil Verzaruu* și prin membrul reuniunii dl *Dr. Vasilie Dan*, avocat.

Din 10 comune, admise la expoziție cu vitele, au fost reprezentate 7. Numărul exponentilor aproape 100. Soiul vitelor expuse în preponderanță rassa Pinzgau și rassa albă ardeleană. S'au distribuit între cei mai meritoși 34 premii în valoare de 200 cor.

Urmând praxa sa din trecut, această zeloasă și activă Reuniune, a dăruit și în anul de față o vițelușe de soi curat »Pinzgau« unui membru al său, de astădată însași comunei politice Boița. Comuna asta fusese aleasă pentru a primi darul, iar între membri ei s'au tras sorți și soartea a eșit chiar pe comună, care e și ea membru al Reuniunii. Dăruita e datoare a ținea vițeaua cu toată grija, a o hrăni bine și întâiul făt a-l ei a'l da Reuniunii, care de e tot vițea, o dă mai departe în alt sat cu același înțeles. Așa răspândește din sat în sat soiul ales de vite.

Vițelușa a fost cumpărată dela dl Al. Lebu din Sibiiu, care are vite foarte frumoase Pinzgau.

AGRICULTURA

Ce ar fi să punem la cale acum toamna, pentru îmbunătățirea pământului?

Isvorul dătător de viață al oamenilor și animalelor este pământul. Din el se scoate hrana pentru împărați ca și pentru cerșitori, pentru bogați și sēraci și pentru dobitoacele lor. Tocmai de aceea lucrarea pământului este o treabă mare, o îndeletnicire, grea cu adevărat, dar' frumoasă și cinstită.

Cum însă timpurile devin tot mai grele și poverile sporesc, chemarea plugarului încă devine tot mai anevoioasă. Ne-am înmulțit și ne înmulțim an de an, pământul însă nu. Aceste sunt stări de lucruri cari trebuie să ne pună pe gânduri. Ce va fi dacă vom ajunge ca mâne a avea numai petecute mici de pământ, de pe cari să trăim familii întregi? Trebuie să căutăm mijloace. Deoarece pământul nu se poate mări în întindere, va fi bine să-l *mărim înspre afunzime*, făcându-l cu chipul acesta să dea același petec mic *roade îndoite și întreite mai multe*. Vom face întocmai ca orășenii, cari neputându-și întinde casele în dreapta sau în stânga, le zidesc în înălțime, cu contignație, ear' alții fac încăperi și în pământ. *Mărind treptat, pătura roditoare a pământului, puțin cât l'am avea, vom ajunge și la venite mai mari și mai bogate după el*.

Dar' nu numai adâncirea păturei roditoare, ci și alte multe lucrări de îmbunătățire a pământului sunt neapărat trebuincioase. În hotarile a nenumărate comune sunt *balți și mlăștini*, cari trebuie săcate prin facerea de șanțuri și drenagiuri. În alte hotară pământul suferă mai în toți anii de secetă, cu toate-că prin întocmiri puțin costisitoare s'ar putea uda (iriga) regulat cu apa din cutare pârâu, vale sau rîu. În alte hotară se află locuri, cu pământ rău de fire, care s'ar putea îmbunătăți cărând peste el, după împregiurări, pământ gras, nēsip, margă, ș. a. Dar' apoi câte coaste pleșugite nu s'ar putea face și ele bune de ceva, cu puțină cheltueală? Câte pajști n'ar putea aduce foloase îndoite și întreite, spărgându-se și cultivându-se mai înțelepțește? Câte, rozoare și hârtopi netrebnice n'ar trebui oblitate și supuse cultivei? De asemenea câte maluri de ape, expuse aproape an de an înecului, nu s'ar putea apăra și face aducătoare de folos nesămuit? Câte locuri nēsipoase și nestatornice n'ar putea fi date folosinței?

Da! sunt multe și felurite lucrările de îmbunătățire a pământului, si ele trebuie începute pe întreagă linia. Căci până când n'am încercat să îmbunătățim fie care pas de loc, din care mâne am putea scoate mai mult folos decât azi, n'avem dreptul să ne plângem de vremuri grele. Și dacă ne și plângem o facem aceasta înzadar. Cu văierări necazurile nu se schimbă. Se schimbă

însă prin muncă neîntreruptă și înțeleaptă.

Sunt și lucrări de îmbunătățire, cari unul sau numai puțini, înzadar le-ar porni. La îmbunătățiri mai mari se cere adesea conlucrarea tuturor locuitorilor din comună sau a mai multor comune vecine. Nu arareori e neapărat trebuincios se întrevină chiar statul pentru a se putea săvârși o lucrare mai de samă, trainică și folositoare.

Acum toamna, în ajunul iernii, când alte lucruri la câmp s'au cam gătat, și peste iarnă, se pot pune la cale multe astfel de lucrări pentru îmbunătățirea pământului, și se pot și săvârși.

Fiecare plugar și fiecare comună își cunosc mai bine lipsele și trebuințele.

Să nu întârziem deci a începe lucrările de îmbunătățire a pământului: căci dela aceasta atârnă toate celelalte îmbunătățiri în plugărie.

VIIERIT

Rigolarea pentru vițele americane.

Singurul mijloc a avea practic pentru reînnoirea viilor pustiite de *filoxeră* este înlocuirea viței de baștină cu viță americană, care nu poate fi îmbrâncită de primejdiosul dușman, de *filoxeră*.

Soiurile americane însă aproape toate dau un vin știros și rău. Pentru îndreptarea acestei scăderi vițele americane trebuie altoite cu soiuri alese de ale noastre.

Vița de baștină se împacă adesea și numai cu un pământ scormonit la mică adâncime cu arșeul și chiar cu plugul.

Vița americană din contră cere un pământ rigolat, adică săpat la adâncime de cel puțin o jumătate de metru. Dacă însă săpătura se va face dela 70 cm. în sus, ea va fi mult mai priincioasă.

Viile de o întindere mai mică se rigolează de obicei cu arșeul. Peste tot modul acesta de rigolare este costisitor; dar' mai târziu răsplătește cu îmbelșugare ostenelele.

Rigolatul devine de cel puțin șasă ori mai spornic și mai ieftin, dacă se face cu așa numitul „*plug de rigolat*.”

Sunt felurite astfel de pluguri, s. p. plugul minor de desfundare al lui Eckert. Acest plug are o greutate de 73 klgr. și ară la adâncime de 35 cm.

Apoi plugul cu daltă al lui Eckert, de 178 klgr. greu și ară până la adâncime de 42 cm. Cel dintâi costă ceva peste 50 coroane, al doilea ceva peste 100 coroane.

În scopul cumpărării acestor pluguri și altor mașini și unelte agricole, țăranii ar trebui să înființeze tovărășii agricole, ori să se însoțească barem 4—5 înși.

Vița americană nealtoită se îmbie acum în multe locuri, și ea este destul de ieftină. Altoirea încă nu e lucru mare. Ajunge să vezi odată cum trebuie făcută, și să încerci cu toată inima, ca să isbutești sigur.

În ajunul iernei însă, și, îngăduind timpul, și peste iarnă, trebuie făcută mai întâi rigolarea, ca apoi pe urma ei să poată veni la rând și celelalte lucrări.

INGRIJIREA VITELOR

Sarea ca nutremânt pentru animale.

Sarea este neapărat trebuincioasă, nu numai pentru om, ci și pentru animale.

Adevărat, că unele bucate, conținând sare îndeajuns, sunt destul de gustoase și nutritoare, fără a mai adauga sare. Între aceste se numără: laptele, poamele, unele legume, ș. a. Pânea mămăliga, zămurile de carne și legume, cum și alte multe bucate, nesărându-se, nu ar fi nici plăcute, nici nu ar avea acea putere nutritoare, ce o au în amestec cu sare.

Intocmai ca și pentru om, sarea este un nutremânt prețios și pentru animale.

Ce e drept, apa de beut și plantele, cu cari se nutresc vitele, conțin și sare, dar' în cățătimi felurite.

Peste tot, plantele în stare verde, cum sunt earba, napii ș. a. conțin sare mai multă, astfel că vitele cari se pasc la câmp sau le nutrim cu plante verzi (lucernă, trifoiu și napi) în grajduri, nu au lipsă de sare.

Cu atât mai multă trebuință de sare simțesc animalele ținute cu fân, paie, grăunțe și alte nutrețuri uscate. De aceea cu punerea vitelor la iernat trebuie să se înceapă și adăugarea unei porțiuni îndeajuns de sare pe seama lor.

Sarea se poate da animalelor neîntrerupt, și anume stropind nutrețul cu apă sărată, sau presărându-l cu sare uscată. Mult mai bine lucră cei-ce pun înaintea vitelor câte un zdrob de sare,

asa ca vitele să poată linge după plac și după cum cere nutrețul dat.

Toate vitele cornute și indeosebi oile au cea mai mare trebuință de sare, apoi urmează porcii și în stîrșit caii.

Sarea ațîță pofta de mâncare și înlesnește mistuirea. Animalele, cărora se dă sare destulă și la timp se îngrășe mai repede ca de obicei. Vacile și oile dau lapte mai mult. Sarea scutește animalele și de multe boale. Ear' vitele tinere se desvoaltă mai bine și mai iute decât în lipsă de sare.

Toți cei-ce trag sarea dela vite lucră în paguba lor. De aceea zicem plugarilor noștri: nu lipsiți animalele de acest nutreț menit să sporească avutul vostru!

ȘTIRI DE TOT FELUL

Noul Director al »Ardeleni« dl *Dr. Aurel Vlad* a sosit Joi după prânz cu acceleratul la Orăștie. L'au întâmpinat la gară numeroși amici și stimători ai săi din Orăștie, salutându-l și dorindu-i să fie în cias cu noroc sosirea d-sale în orașul nostru, în noua s'a calitate. Erau de față și mama dlui Vlad d-na Boldea (Turda) și dl Boldea, căpitan pens, sora d-sale Victoria Popovici (Hațeg) și fratele dl locotenent Alex. Vlad (Pola).

Azi, Vineri, are loc introducerea oficioasă a noului Director în postul său.

Li dorim din inimă deplină mulțumire și noroc, să fie vrednic urmaș al merituosului prim Director Dr. Mih.

Preoți noi. Vechea generație a preoților bătrâni se premeneste în tractul nostru gr.-or. al Orăștiei, în mod aproape rapid, în anii din urmă. În tractul acesta până acum de curând preoții tare înaintați în vîrstă erau chiar mai mulți ca jumătate din numărul total al preoților.

Erau bătrâni venerabili par'că toți de-odată preoțiți, toți de-odată îmbetrâniți. Acum însă, neodichnita roată a lumii cere, în învîrtirea sa, să vie elemente tinere în locul celor slăbite de greutatea anilor, și vechii preoți lasă loc la alții noi, fie prin trecere din viață, fie prin retragere în binemeritată odichnă.

În adevăr, tractul gr.-or. al Orăștiei s'a primenit mult în cei 3—4 ani din urmă. Avem azi chiar mai multe elemente preoțești tinere în tract decât bătrâne, elemente mai vii, mai dornice de muncă, de înălțare a statului preoțesc și a prestigiului lui.

Azi vorbind numai de vechiul tract al Orăștiei, avem preoți noi în comunele: Ludești-Costești, Dêncul-mare, Romoșel,

Orăștie, Romos, Turdaș, Petreni, Gelmar, Măgură, Bucium, apoi preoți mijlocii, între bătrâni și tineri, dar' bărbați în floarea vieții, în comunele Tămășasa, Simeria, Șibot, Căstău, Beriș, Dênculmic, Pișchint, Sêrêca, Șibișel, și numai în puține comune mai avem oameni vechi de ani.

În jumătatea de peste Murăș a tractului, jumătate alipită la Orăștie numai dela anul nou, proporția încă e cam așa, și mai ales devine așa, prin nouele întregiri de parohii ce se fac. Numai de curând s'au întregit în această jumătate de tract două parohii de nou: Almașul-mic, care și-a ales de preot pe dl *Nicolau Todea*, fost învățător în Șebeș, care Dumineca trecută a și fost introdus în parohie ca nou sfințit paroh, prin protopresbiterul tractual. Iar nainte cu 2 săptămâni parohia vacantă Boiu s'a întregit, alegându-și de paroh pe tinêrul *Eft. Costescu*, cleric absolut, având a-i urma încă întărirea și așezarea în comună.

Dorim noilor membri ai clerului spor bun și de laudă, în viaa Domnului!

Logodnă. Iozsa Dobrozemsky și Victor I. Blășian, fidanțați, în Rêșița-Montană.

Prima zăpadă. Azi noapte (Joi spre Vineri) a nins din greu pe munții Șibișelului, lângă Orăștie, până jos la poalele lor. Timpul s'a ricit de tot.

Despărțământul Orăștie al „Asociațiunii“ își ține adunarea gen. anuală în Bobâlna la 21 Nov. n.

Cununie. Dl Dr. Octavian Vasu și d-șoara Zoe *Dâmian* din Brașov, își vor sêrba cununia lor Duminecă în 3 Noemvrie n. în biserica Stei Adormiri din cetatea Brașovului.

— D-șoara Emilia Solomon și dl Mariu Elekes, își sêrbează cununia în 3 Nov n. în bis. gr.-cat. din Gpring.

Trimitem călduroase urări de fericire tinerelor părechi.

Alegerile de membri în congregație, au fost puse în adunarea dela 28 Oct. a comitatului nostru, pe ziua de 9 Noemvrie n. c. Avem de toate 19 cercuri electorale, din cari în 14 cercuri alegătorii sunt în majoritate Români.

Dl Dr. Ales. Mocsonyi, noul președinte al „Asociațiunii“, venind pe Dumineca trecută la Sibiu pentru a conduce ședința comitetului central, — a fost primit acolo cu deosebită atenție și cu ovațiuni. O deputație de tineri l'au primit chiar la gară, cu vorbiri de binevenire. În ședința însuși i-au făcut nouă ovațiuni. Dl Mocsonyi a

rêspuns mișcat și a mulțumit celor ce i-au arătat aceste semne de bună prețuire.

Un călăreț îndrășneț este locotenentul german Heyl Kurt, care s'a rămășit că va merge din Berlin la București în timp de 20 de zile. Duminecă a sosit în capitala României. Ca să ajungă la timp el a trebuit să meargă peste 100 de kilometri la zi! A avut un cal admirabil, care a suportat tot greu acestui drum, de 2130 kilometri în 20 zile.

Dela București Kurt va merge la Sinaia ca să ducă o scrisoare de omagiu dela regimentul sêu german, la care Regele Carol e comandant de onoare. Ci-că împêratul Germaniei îi va da 30.000 mărci cinste pentru această călătorie grea, făcută cu un singur cal, făcând fală armatei sale!

Din pățania unei nebune. O pungășă unică în telul ei s'a întemplat de curând în Paris. Nu-i de mult de când un om bogat a murit lăsând în urmă-i o văduvă nemângăiată. Din mâhnirea cea mare, văduvei i-s'a scrinit un pic mintea și credea, că sufletul soțului ei s'a sălășluit în măgarul lăptarului, care îi aducea lapte în fiecare dimineață. Nenorocita văduvă a început a grijii pe măgar cu cea mai mare străduință, îi dădea ovês din belșug și-l acoperea cu covoare scumpe. Într'o dimineață lăptarul veni la văduvă fără măgar.

„Unde e măgarul“ — întreba femeea Lăptarul, zise plin de mâhnire: „Ah, sêrmanul, e aproape sê-și dea jocul. E bolnav sêrmanul de el“.

Văduva s'a spăriat, auzind acestea și numai decât dădu lăptariului 50 franci și-i zise că de seară va veni în persoană să vadă măgarul și-i va mai da 50 de franci, numai să cheme un veterinar (medic de animale). Femeea se duse în adevêr seara la lăptar, unde găsi deja pe veterinar. Acesta asigură pe văduvă, că măgarul se va însănătoșa, dar' vindecarea lui costă 500 franci. Femeea a plătit și suma aceasta, și cine știe câți bani ar mai fi plătit, dacă lucrul nu se descoperea îngrabă. Căci lăptarul vèzând slăbiciunea femeii, în unire cu veterinarul, o despoiau de-a binele. Lăptarul însê nu s'a putut rēbda să nu se laudē cãtră prietenii sêi, ce ispravă mare a făcut el, și așa lucrul a ajuns în urechile poliției, care a arestat pe lăptar și pe „veterinar“.

ȘTIRI POLITICE

Dieta Ungariei

a fost deschisă la 26 Oct. n. în Pesta. Adunându-se deputații, ei au fost poștiți să se ducă în castelul regal din Buda, unde se adună și magnații, și la toți împreună M. Sa Impêratul-rege le cetește mesagiul de tron (vorbirea de deschidere, a tronului). Niște deputați kossuthiști au făcut un necuviincios scandal, zicând că ei nu se duc la palatul regal, ci să vie împêratul-rege la ei, la dietă, dacă are să le vorbească! Vorbele au produs multă scârbă în țeară. Ei zic că nu merg acolo, fiindcă pe palatul regal, pe lângă steagul unguresc tâlfaie și cel al Casei Domnitoare negru-galbin, steag austriac, și ei nu-l pot suferi.

Deputatul sêcuiu țeran Makkai s'a dus în dietă în portul sêu sêcuiesc și s'a așezat în frumosul scaun ce i-s'a venit, și atâta îl interesa ce să vorbea acolo, că în curând — a adormit în scaun.

Rêzboiul cu Burii

urmează încă, cu noroc schimbător. Zilele astea ministrii englezi au ținut sfat anume numai în treaba rêzboiului. Ei au hotărît că ei încheie rêzboiul numai cu supunerea de tot a Burilor, — și pentru ca să ajungă mai curând la această încheiere dau mână liberă lui Kitchener să tracteze cu Burii cum vrea, și îi trimite altele vr'o 20.000 de cai rusești, de care are lipsă pentru a gonî micile trupe bure.

Zilele astea lângă Pretoria era să fie prins însuși Botha, generalul suprem bur. Trupa lui a fost alungată și risipită în toate părțile, mulți buri prinși, și el însuși scăpat numai cu fuga. De-o fi adevêrat.

Cu toate astea Burii au mari nădejdi că D-zeu îi va scoate tot pe ei biruitori, că Englezii să vor obosi și vor părăsi țeara.

Rușii contra Englezilor.

În 28 Oct. a fost în Moscva o mare demonstrație în contra Angliei. Ferestrele dela consulatul englez au fost sparte, și pe edificiul lui s'au lipit placate cu inscripția: „Dumnezeu să bată pe Englezi!“ Blăstămați să fie Chamberlain și Rhodes.

Din însărcinarea „Reuniunii Economice“:
Editor și redactor responsabil: Ioan Moța.

1297—1901. végrh. szám.

Arverési hirdetemény.

Közhírré teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbíróóság 1899. évi V. II. 272/2 számú végzése következtében Dr. Draia Eneas ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ javára, Marian Lazar s. t. elleni 19 kor. 80 fill. s járulékaik erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 630 koronára becült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, széna, és szilva csepre hordoval nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a dévai kir. járásbíróóság 1901. évi V. 111. számú végzése folytán 19 kor. 80 fill. tőkekövetelés, ennek ..... évi ..... hó ..... napjától járó ..... % kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig 53 kor. 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nozságon alperesek lakásán leendő eszközzésére 1901. évi november hó 6. napjának délelőtti 11. órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ezen árverési hirdetemény költségei 3 kor. tesznek.

Kelt Déván, 1901. évi október hó 20. napján.

Schuszter Vilmos

kir. bir. végrh.

1352—1901. végrh. szám.

Arverési hirdetemény.

Közhírré teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbíróóság 1897. évi 7647 számú végzése következtében Dr. Draia Eneas ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ javára, Florea Alexandru s. t. elleni 90 kor. 70 fill. s járulékaik erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 650 koronára becült következő ingóságok, u. m.: ökrök és disznok nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a dévai kir. járásbíróóság 1901. évi V. 1624 számú végzése folytán 90 kor. 70 fill. tőkekövetelés, ennek 1895. évi márczius hó 5. napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig 11 kor. 66 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nozságon alperesek lakásán leendő eszközzésére 1901. évi november hó 6. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ezen árverési hirdetemény költségei 3 kor. 20 fill. tesznek.

Kelt Déván, 1901. évi október hó 20. napján.

Schuster Vilmos

kir. bir. végrh.

597—1901. végrh. szám.

Arverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a dévai kir. járásbíróóság 1901. évi 8232 számú végzése következtében Dr. Draia Eneas ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ javára Kázan luon lui Petru és t. ellen 118 kor. s jár. erejéig 1901. évi szeptember 11-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1282 koronára becült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, gondosági épületek és eszközök, sertések és buza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen az algyogyi kir. járásbíróóság 1901. évi V. 365 számú végzése folytán 118 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi május hó 18. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltó díj és eddig összesen 78 kor. 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Mádaközségében végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközzésére 1901. évi november hó 7. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógyon, 1901. évi október hó 23. napján.

Ruszuly Imre,

kir. bir. végrh.

1294—1901. végrh. szám.

Arverési hirdetemény.

Közhírré teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbíróóság 1897. évi 7413 számú végzése következtében Dr. Draia Eneas ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénzüzet javára, Vlád Gaftia s. t. elleni 140 kor. s járulékaik erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 720 koronára becült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha,

szekér és 1 tinó nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a dévai kir. járásbíróóság 1901. évi V. 107. számú végzése folytán 140 kor. tőkekövetelés, ennek 1895. évi augusztus hó 13. napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig 52 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Bánpatakon alperesek lakásán leendő eszközzésére 1901. évi november hó 6. napjának délutáni $\frac{1}{24}$ órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Déván, 1901. évi október hó 20. napján.

Schuster Vilmos,

kir. bir. végrh.

1350—1901. végrh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbíróóság 1898. évi Sp. I. 170 számú végzése következtében Dr. Draia Eneas ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ javára, Krisán Mihái s. t. elleni 230 kor. s járulékaik erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 750 koronára becült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, szekerek és egy kézi buzatisztító gép nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a dévai kir. járásbíróóság 1901. évi V. 1622 számú végzése folytán 230 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi augusztus hó 13. napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig 4 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig Bánpatakon alperesek lakásán leendő eszközzésére 1901. évi november hó 6. napjának délutáni 3 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Déván, 1901. évi október hó 20. napján.

Schuszter Vilmos,

kir. bir. végrh.

Preluare de cafea și ospetărie.

Am onoare a aduce la cunoștință on. public că **cafeneaua și ospetăria** aflătoare în casele **Casinei maghiare** am preluat-o și cu ziua de **5 Octomvrie n. a. c. o am deschis.**

Vinuri excelente, I-a calitate de bere a firmei Dreher, așa numită „Coroană“, culina cea mai bună, serviciu prompt și prețuri moderate.

Prin toate acestea sperez, că voi câștiga bunăvoința on. public, pe care îl rog pentru binevoitorul sprigin.

Cu toată stima

3—3

Anton Sklenarik,
cafetier și ospetar.

Din culina mea mă îngrijesc și de vipt, atât în ospetărie cât și în afară.

Emerik M. Kovátsik

(Orăștie, Hotel-Central)

— s'a reîntors chiar acum din călătoria de cumpărări, aprovizându-și și completându-și magazia sa cu articli pentru trebuințele zilnice și de saison în mod și măsură extraordinară.

Prețuri foarte reduse!!!

pentru stofe de vestminte pe seama doamnelor, barchete, casane, flanele și m. a.

Să trage desoebit luarea aminte la marile partii de felurite sorte de pânzării cu prețuri peste măsură moderate și ieftine.

Manufacturi, marfă curentă și bumbăcărie în mare și în mic.

Insemnate cumpărări de prilej!!!

3—3

Unica vnzare de liliom (chifon) vestit în lume!!!

1296—1901. végh. szám.

Árverési hirdetés.

Közhirre teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1899. évi Pv. I. 66/3 számú végzése következtében Dr. Draia Eneas ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénzüintézet javára, Floarea Moise s. t. elleni 93 kor. sjárlékai erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 660 kor. nára bevált következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák és disznok nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a dévai kir. járásbíróság 1901. évi V. 109 számú végzése folytán 93 kor. tőkekövetelés, ennek 1895. évi márczius hó 6. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig 69 kor. 6 fillérben bírólilag már megállapított költségek erejéig Nozságon alperesek lakásán leendő eszközlésére 1901. évi november hó 6. napjának délelőtti

12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Déván, 1901. évi október hóban.

Schuster Vilmos,
kir. bir. végrh.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Capital social: cor. 500.000. Fonduri de rezervă: cor. 330.000

(92)

Depuneri: peste cor. 2,000.000.

35—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, car' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arêndează și exarêndează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva verbal în biurul institului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1901.

Dirrecțiunea.

„Minerva“ Institut Tipografic

Orăștie.

Se recomandă a
executa
următoarele :

Opuri, Broșuri și
Placate
Bilete de logodnă și
cununie
Carte și epistole

☆ Circulare ☆
& preț-curenturi

Note, Bilete de vizită
după plac și
cerere
Registre și imprimate
Anunțuri,
Compturi și Adrese.
Bilanțuri etc. etc.

Această tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a pute executa ori-ce comande prompt și cu cea mai mare acurateță!

Comande
din afară se efectuează
repede!